

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТОК
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
26 ТРАВНЯ 2026 РОКУ**

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 5 від 22 червня 2026 року)*

Рецензенти:

Кравченко Тетяна Миколаївна, доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання Мукачівського державного університету

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Н74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (26 травня 2026 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2026. с. 146

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Г. В. Товканець – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету; О.П. Поп – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта», староста наукового студентського гуртка «Перспективи освітньо-педагогічної науки»; Н. І. Керечанин – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма), А. В. Чорей – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій

2. Інноваційна діяльність в освіті: теорія, методологія і практика формування професійних компетентностей: спільна монографія, наукове видання / С. І. Барда, Н. М. Деньга, В. О. Крамаренко, Л. П. Московець, В. П. Черненко, Г. О. Шкляєва, Т. В. Яценко; Комунальний заклад вищої освіти «Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія», 2025. 256 с. <https://kpk.edu.ua/wpcontent/uploads/2025/11/>
3. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с. <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/41503d50-fc9d-46a6-832a-51a05f7b04d2/content>
4. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. -К.: ЦП «Компринт», 2016. 583 с. <https://kipt.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/>
5. Товканець Г., Лужанська Т., Ільтьо Г. Гейміфіковані технології як інновація в освітньому середовищі. Інноваційна педагогіка. Випуск 83. Том 2. 2025. https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2025/83/part_2/10.pdf

Мацола Д.І, здобувач вищої освіти
спеціальності «Психологія», група П-4з;
Науковий керівник:
ст. викл. Алмаші С.І.
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ТРИВОЖНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

У сучасних умовах розвитку суспільства проблема тривожності у дітей молодшого шкільного віку набуває особливої актуальності. Соціальна нестабільність, інформаційне перевантаження, зміни в освітньому процесі та

наслідки воєнного стану в Україні негативно позначаються на психоемоційному стані дітей. Молодший шкільний вік є важливим етапом розвитку особистості, оскільки саме в цей період формується ставлення дитини до навчання, соціальної взаємодії та власних можливостей. Підвищений рівень тривожності може ускладнювати процес адаптації до шкільного середовища, негативно впливати на успішність, самооцінку та міжособистісні взаємини [2].

Теоретичний аналіз проблеми тривожності у дітей молодшого шкільного віку представлений у працях як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Зокрема, сутність тривожності, її психологічні механізми та особливості прояву досліджували Ч. Спілбергер, О. Прихожан. Проблеми емоційного розвитку дітей, шкільної адаптації та психологічного благополуччя молодших школярів висвітлено у працях сучасних українських науковців, серед яких С. Максименко, Т. Титаренко, Л. Карамушка, І. Гуляс та інші [2; 3; 4].

У сучасній психологічній науці тривожність розглядається як емоційний стан, що супроводжується відчуттям занепокоєння, внутрішнього напруження та очікуванням небезпеки або невдачі. Науковці підкреслюють, що для молодшого шкільного віку характерною є підвищена емоційна чутливість до оцінювання з боку дорослих та однолітків. Саме тому навчальна діяльність часто стає одним із провідних чинників формування шкільної тривожності.

У працях дослідників зазначається, що тривожність молодших школярів може проявлятися у різних формах: невпевненості у власних силах, страху відповідати біля дошки, переживанні через можливі помилки, труднощах у спілкуванні з ровесниками, порушеннях концентрації уваги та емоційній нестійкості. У деяких випадках підвищена тривожність супроводжується психосоматичними проявами, зокрема головним болем, швидкою втомлюваністю, порушенням сну або зниженням активності.

Теоретичний аналіз наукових джерел дозволяє виокремити основні чинники виникнення тривожності у дітей молодшого шкільного віку. До них належать: особливості сімейного виховання, завищені вимоги з боку батьків і педагогів, труднощі адаптації до шкільного середовища, несприятливий психологічний

клімат у класному колективі, низька самооцінка та недостатній рівень сформованості навичок емоційної саморегуляції. Окрему увагу сучасні дослідники приділяють впливу стресогенних соціальних умов та інформаційного навантаження на емоційний стан дітей.

Отже, теоретичний аналіз проблеми засвідчує, що тривожність є складним багатофакторним психологічним явищем, яке може негативно впливати на емоційний розвиток, навчальну діяльність та соціальну адаптацію молодших школярів. Це зумовлює необхідність своєчасного виявлення проявів тривожності та розробки ефективних психолого-педагогічних заходів, спрямованих на підтримку психологічного благополуччя дітей молодшого шкільного віку.

Список використаних джерел

1. Карамушка Л. М. Психічне здоров'я особистості в умовах війни: психологічні технології підтримки: навч.-метод. посіб. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2023. 214 с.
2. Максименко С. Д. Психологічний розвиток особистості дитини: сучасний контекст: монографія. Київ: Національна академія педагогічних наук України, 2021. 312 с.
3. Титаренко Т. М. Психологія особистості в умовах соціальної нестабільності: монографія. Київ: Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, 2022. 268 с.